

NEB - GRADE XII
2081 (2024)
Instructional Pedagogy and Evaluation
Supplementary Examination

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 hrs.

Full Marks: 75

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् (Attempt all questions)

समूह 'क' (Group 'A')

(अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Very short answer questions) ११×१=११

१. शिक्षण विधिको एउटा उद्देश्य लेख्नुहोस् । (Write down any one objective of Pedagogy)
२. शैक्षणिक उद्देश्यको ज्ञान तहमा प्रयोग हुने कुनै दुईवटा क्रियापदहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
Present any two action verbs used in the knowledge level of pedagogical objectives.
३. निर्णयात्मक मूल्याङ्कनको परिभाषा दिनुहोस् । (Define summative evaluation)
४. असल परीक्षणको साधनको एउटा विशेषता उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any one feature of good test.
५. कक्षाकोठाको असल वातावरणको राम्रा पक्षहरू मध्ये कुनै एउटा सवल पक्ष लेख्नुहोस् ।
Write down any one strength of good classroom environment.
६. वार्षिक कार्यतालिका कसले निर्माण गर्छ ?
Who prepares yearly operational calendar ?
७. 'ध्वनी प्रदुषण' शीर्षकमा उपयुक्त हुने कुनै एक बहुवैकल्पिक प्रश्नको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
Prepare one of the sample multiple choice question (MCQ) in the topic of 'Sound Pollution'.
८. विद्यार्थीको कस्तो व्यवहारको मूल्याङ्कन गर्नको लागि श्रेणी मापन पद्धतिको प्रयोग गरिन्छ ?
For what type of student's behaviour evaluation rating scale is used ?
९. पद विश्लेषण कुन अवस्थामा प्रयोग हुन्छ ? प्रष्ट पार्नुहोस् ।
In which condition item analysis is used? clarify it.
१०. कक्षाकोठालाई समावेशी बनाउन के-के गर्नुपर्छ ? कुनै दुई उपाय सुझाउनुहोस् ।
What things should be done to make inclusive classroom? Suggest any two measures.

११. आधारभूत तह (कक्षा १-३) मा मूल्याङ्कन गर्ने दुई तरिकाहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

Write any two ways of evaluation in basic education level (grade 1-3).

समूह 'ख' (Group 'B')

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Short answer questions)

८×५=४०

१२. शैक्षणिक उद्देश्यका कुनै पाँचवटा विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Write down any five characteristics of instructional objectives.

अथवा (Or)

पाठयोजनाका मुख्य अंगहरूको क्रम निर्धारण गरी छोटो परिचय दिनुहोस् ।

Write the major components of lesson plan in order and explain in brief.

१३. विशिष्टिकरण तालिकाको कुनै पाँचवटा फाइदाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Write any five advantages of specification grid.

१४. दृश्य सामग्रीको परिचय दिइ कक्षा शिक्षणमा प्रयोग गर्न सकिने कुनै चारवटा दृश्य सामग्रीको उदाहरण दिनुहोस् ।

Introduce visual materials. Mention any four visual materials that are appropriate for classroom teaching.

१५. क्षेत्र भ्रमण भनेको के हो ? क्षेत्र भ्रमणका चारवटा फाइदाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

What do you mean by field visit? Mention any four advantages of it.

१६. स्थानीय धार्मिक स्थलको बारेमा आधारभूत तह कक्षा ३ मा शिक्षण गर्नु परेमा तपाईं कुन शिक्षण विधि छनौट गर्नुहुन्छ ? तपाईंले गराउने कुनै तीनवटा क्रियाकलाप उल्लेख गर्नुहोस् ।

If you have to teach about local religious place to basic level students grade-3, which instructional method will you choose and what activities will you carry on? State any three activities.

१७. निर्माणात्मक मूल्याङ्कनका साधन वा प्रविधिहरू के-के हुन् ।

What are the tools or techniques of formative evaluation?

अथवा (Or)

मूल्याङ्कन कुन-कुन उद्देश्यका लागि प्रयोग गर्न सकिन्छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

For what purposes evaluation can be used? Clarify it.

१८. विद्यार्थीको नियमित अध्ययन गर्ने बानीको मूल्याङ्कन गर्नको लागि उपयुक्त हुने रुजुसूचीको एउटा नमूना तयार गर्नुहोस् ।

Prepare a model of checklist appropriate for assessing regular study habit of students.

१९. निरन्तर मूल्याङ्कन प्रणालीको अर्थ उल्लेख गरी यसका मुख्य तत्वहरूको सूची बनाउनुहोस् ।

Mention the meaning of Continuous Assessment System (CAS) and List out major components of it.

समूह 'ग' (Group 'C')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Long answer questions)

३x८=२४

२०. मानौं तपाईंको कक्षामा जातीय, भाषिक, सांस्कृतिक विविधता छ। उक्त कक्षालाई बढी समावेशी बनाउन के-के गर्नुपर्ला ? वर्णन गर्नुहोस्।

Suppose there are diversity among the students in terms of cast, ethnicity, culture, language etc. in your classroom. What would you do to involve students in learning actively. Describe.

२१. परीक्षा प्रशासन भन्नाले के बुझिनुहुन्छ ? परीक्षा सञ्चालनको लागि उपयुक्त मार्ग निर्देशन तयार गर्नुहोस्।

What is meant by the test administration? Prepare the guidelines for test administration

अथवा (Or)

शिक्षामा सुधार ल्याउन तपाईं परीक्षाको नतिजालाई कसरी प्रयोगमा ल्याउनुहुन्छ ? परीक्षाफलको प्रयोग व्याख्या गर्नुहोस्।

How do you use the test results to bring improvement in the education? Describe the use of test results.

२२. मानौं तपाईं आधारभूत विद्यालयको शिक्षक हुनुहुन्छ। तपाईंले 'हाम्रो समुदाय' भन्ने शीर्षकमा कक्षा ३ मा अध्यापन गराउनु पर्नेछ, उक्त शीर्षकलाई उपयुक्त हुने दैनिक पाठयोजना तयार पार्नुहोस्।

Suppose you are a teacher of basic level. You have to teach a lesson 'Our Community' in class three. Prepare a suitable daily lesson plan suitable for teaching this topic.